

Confidențialitatea

Conform legislației internaționale (drepturile omului, recomandările Organizației Mondiale a Sănătății), toți cetățenii, inclusiv cei cu HIV/SIDA, trebuie să beneficieze de toate drepturile omului, fără discriminare.

Persoanele care trăiesc cu HIV sunt protejate de legi comune și de legi specifice, naționale și internaționale.

Conform DEX, „confidențial” înseamnă „secret”.

Confidențialitatea asupra datelor personale – diagnostic, situație socială, practici sexuale – înseamnă că medicii, asistentele medicale, funcționarii publici, profesorii, toți cei care, practicând o meserie, intră în posesia unor date personale ale altor persoane, trebuie să păstreze secrete informațiile despre beneficiari.

Nici o informație despre datele beneficiarului nu poate fi împărtășită unei alte persoane, cu excepția următoarelor situații:

- acceptul beneficiarului sau aparținătorului (în cazul copiilor sau în cel al persoanelor care au interdicție);
- solicitarea procuraturii;
- referirea către alt medic (în cazul medicilor).

Divulgarea secretului profesional

Codul penal

Art. 196:

- 1) Divulgarea, fără drept, a unor date, de către acela căruia i-au fost încredințate sau de care a luat știință în virtutea profesiei ori funcției, dacă fapta este de natură a aduce prejudicii unei persoane, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.
- 2) Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.
- 3) Împăcarea părților înlătură răspunderea penală.

Confidențialitatea în serviciile medicale

Legea nr. 46/21 ianuarie 2003 privind drepturile pacientului

Cap. IV:

Art. 21 – Toate informațiile privind starea pacientului, rezultatele investigațiilor, diagnosticul, pronosticul, tratamentul, datele personale sunt confidențiale chiar și după decesul acestuia.

Art. 22 – Informațiile cu caracter confidențial pot fi furnizate numai în cazul în care pacientul își dă acordul sau legea o cere în mod expres.

Art. 23 – În cazul în care informațiile sunt necesare altor furnizori de servicii medicale acreditați, implicați în tratamentul pacientului, obținerea

consimțământului nu mai este necesară.

Legea 584/29 octombrie 2002 privind măsurile de prevenire și combatere a maladiei SIDA și de protecție a persoanelor infectate cu HIV

Confidențialitatea și tratamentul adecvat:

Art. 8:

(1) Păstrarea confidențialității datelor privind persoanele infectate cu HIV sau bolnave de SIDA este obligatorie pentru: a) Angajații rețelei sanitare [...].

(2) În cazul medicilor, informațiile cu privire la statusul HIV/SIDA al unui pacient trebuie să fie comunicate între specialiști, pentru a se asigura acuratețea diagnosticelor și conduitelor chirurgicale și ne-chirurgicale.

(3) Pacientul este obligat să informeze medicul, inclusiv medicul curant, cu privire la statusul său HIV, atunci când îl cunoaște.

Ordinul 912 /11 septembrie 1992

Activitatea de declarare a infecției HIV se face cu respectarea anonimității și a secretului profesional.

Ordinul 889/5 noiembrie 1998 – normele de aplicare – pentru reactualizarea ordinului nr. 912/11 septembrie 1992 privind instituirea sistemului de declarare a infecției cu HIV și aprobarea metodologiei de aplicare a acestuia

Ordinul 990/22 decembrie 1998 privind sistemul de declarare a infecției cu virusul imuno-deficienței umane și aprobarea metodologiei de aplicare a acestuia:

Art. 1 – Activitatea de declarare a infecției HIV 1+2 se face cu respectarea anonimității și a secretului profesional, conform ordinului 889/5 noiembrie 1998.

Art. 2 – Activitatea de declarare se va completa cu notificarea partenerilor sexuali – acolo unde este cazul.

Observații:

Secretul cu privire la statusul HIV al unei persoane este esențial pentru prevenirea discriminării și rejecției sociale; nu există nici un motiv, dictat de măsurile de sănătate publică, de legislație, de a obliga o persoană seropozitivă să anunțe, cu privire la statusul său HIV, angajatorul, școala, instituția de ocrotire, colegii de serviciu, vecinii.

Este esențial ca beneficiarii să fie informați de medicii și consilierii din serviciile de sănătate asupra limitelor confidențialității, atunci când solicită servicii medicale sau sociale.

Confidențialitatea în serviciile sociale

Legea 584/29 octombrie 2002 privind măsurile de prevenire și combatere a maladiei SIDA și de protecție a persoanelor infectate cu HIV

Art. 8 – (1) Păstrarea confidențialității datelor privind persoanele infectate cu HIV sau bolnave de SIDA este obligatorie pentru:

- a) [...];
- b) angajatorii acestor persoane;
- c) funcționarii publici care au acces la aceste date.

Legea 677/21 noiembrie 2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date

Art. 3, lit. a) – Date cu caracter personal: orice informații referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă; o persoană identificabilă este acea persoană care poate fi identificată, direct sau indirect, în mod particular prin referire la un număr de identificare ori la unul sau mai mulți factori specifici identității sale fizice, fiziologice, psihice, economice, culturale sau sociale.

Art. 3, lit. b) – Prelucrarea datelor cu caracter personal: orice operațiune sau set de operațiuni care se efectuează asupra datelor cu caracter personal, prin mijloace automate sau neautomate, cum ar fi colectarea, organizarea, stocarea, modificarea, extragerea, consultarea, utilizarea, dezvăluirea către terți prin transmitere, diseminare sau în orice alt mod, alăturarea sau combinarea, ștergerea sau distrugerea.

Art. 33 – Neîndeplinirea obligațiilor privind aplicarea măsurilor de securitate și de păstrare a confidențialității prelucrărilor, prevăzute la articolul 19 sau 20, constituie contravenție, dacă nu este săvârșită în astfel de condiții încât să constituie infracțiune, și se sancționează cu amendă de la 15.000.000 lei la 500.000.000 lei.

Limitele confidențialității

Numele persoanelor infectate cu HIV se raportează către Direcțiile de sănătate publică, pe fișele de confirmare a cazului de infecție cu HIV (*Normele de aplicare ale Ordinului 889/5 noiembrie 1998*).

Persoanele infectate cu HIV au obligația de a anunța medicul care le îngrijește care este statusul lor HIV, iar medicii care îngrijesc persoane infectate se pot anunța între ei și fără acordul pacientului. Medicul de familie și medicul de medicina muncii trebuie să se informeze reciproc cu privire la modificarea stării de sănătate a pacientului/angajatului (*Normele de protecție a muncii*).

Este important ca persoanele care solicită din propria voință sau la recomandarea medicului să facă un test HIV să fie informate care sunt limitele de definire a confidențialității, în condițiile legii românești.

Legea 584/29 octombrie 2002 privind măsurile de prevenire și combatere a maladiei SIDA și de protecție a persoanelor infectate cu HIV

Capitolul IV:

(2) În cazul medicilor, informațiile cu privire la statusul HIV/SIDA al unui pacient trebuie să fie comunicate între specialiști, pentru a se asigura acuratețea diagnosticelor și conduitelor terapeutice chirurgicale și ne-chirurgicale, în diferitele faze evolutive ale infecției HIV/SIDA.

(3) Pacientul este obligat să informeze medicul curant, inclusiv medicul

stomatolog, cu privire la statusul său HIV, atunci când îl cunoaște.

Normele de protecție a muncii – aprobate prin Ordinul Ministrului Muncii și Solidarității Sociale nr. 508/20 noiembrie 2002 și Ordinul Ministrului Sănătății și Familiei nr. 933/25 noiembrie 2002, titlul II, capitolul IV, secțiunea 7

Art. 78 – Medicul de medicina muncii și medicul de familie al angajatului se vor informa reciproc și operativ referitor la apariția unor modificări în starea de sănătate a angajatului.

Legea nr. 46/21 ianuarie 2003 privind drepturile pacientului

Cap. IV:

Art. 23 – În cazul în care informațiile sunt necesare altor furnizori de servicii medicale acreditați, implicați în tratamentul pacientului, obținerea consimțământului nu mai este necesară.

Ordinul nr. 570/29 martie 2007 pentru aprobarea Normelor tehnice privind implementarea, evaluarea și finanțarea programelor naționale de sănătate, responsabilitățile în monitorizarea și controlul acestora, detalierea pe subprograme și activități, indicatorii specifici, precum și unitățile sanitare prin care se derulează acestea în anul 2007:

2.1. Supravegherea și controlul infecției HIV/SIDA

Activități:

1. Depistarea infecției cu transmitere verticală (mamă-făt);
2. Depistarea infecției HIV/SIDA în grupele de risc, conform legislației în vigoare.